

Economisch resultaat staat onder druk

Op saldoniveau halen de K&K-deelnemers met 28,91 euro/100 kg melk een goed resultaat (+ 2,31 t.o.v. Spiegelgroep). Bij de niet-toegerekende kosten ziet het er echter minder rooskleurig uit. Uiteindelijk realiseert K&K een kasstroom van 12,24 euro per 100 kg melk en dat is 1,22 euro lager dan de Spiegelgroep.

Dat bleek op de onlangs gehouden themadag van LEI, de Animal Sciences Group en DLV waarin 'economie' centraal stond binnen het project Koeien & Kansen. Er was veel aandacht voor de in 2004 behaalde economische resultaten. De heer B. Geertsema (sectormanager melkveehouderij Rabobank Nederland) gaf zijn visie op de toekomst van de Nederlandse melkveehouderij in het algemeen en op de resultaten van de K&K-bedrijven in het bijzonder.

Vergelijking met Spiegelgroepen

Om de resultaten van de K&K-bedrijven goed te kunnen positioneren, was naast elk individueel K&K-bedrijf een zogenaamde Spiegelgroep gezet. Een Spiegelgroep is een vergelijkingsgroep die qua bedrijfsopzet (quotum, intensiteit, grondsoort) overeenkomt met het te beoordelen bedrijf. De verschillen in bedrijfsresultaten zijn zo vooral te verklaren door verschillen in de bedrijfsvoering. In de tabel staan de cijfers van het gemiddelde K&K-bedrijf in vergelijking met de gemiddelde Spiegelgroep.

Goed saldo, maar winst en kasstroom onder druk

Op saldoniveau (opbrengsten – toegerekende kosten) halen de K&K-deelnemers met 28,91 euro/100 kg melk een goed resultaat (+ 2,31 t.o.v. Spiegelgroep). De kennis en ervaring die de deelnemers in het project hebben opgedaan m.b.t. efficiënt werken, zoals voeren en bemesten, werpt hier dus duidelijk z'n vruchten af.

Bij de niet-toegerekende kosten ziet het er echter minder rooskleurig uit. Deze zijn op de K&K-bedrijven 3,59 euro per 100 kg hoger dan de Spiegelgroep. Dit verschil wordt voor het grootste deel veroorzaakt door hogere bewerkingskosten (+ 1,39) en hogere quotumkosten (+ 1,56). Het productieresultaat komt daarmee op 5,10 euro per 100 kg melk (- 2,20 euro t.o.v. Spiegelgroep). Het verschil tussen K&K en de Spiegelgroep wordt nog groter bij de bedrijfswinst doordat K&K-bedrijven hogere rentelasten (+ 1,37) hebben. Op de K&K-bedrijven bedraagt de bedrijfswinst 0,10 euro per 100 kg melk, en bij de Spiegelgroep 3,67. Uiteindelijk realiseert K&K

een kasstroom (excl. inkomen buiten bedrijf, belastingen en gezinsbestedingen) van 12,24 euro per 100 kg melk. Dat is 1,22 euro lager dan de Spiegelgroep.

Grenzen aan groei

De K&K-bedrijven hebben de laatste jaren fors geïnvesteerd in schaalvergroting. Daarbij moet meteen worden opgemerkt dat de verschillen tussen bedrijven groot zijn. In de cijfers wordt deze groeistrategie ook zichtbaar doordat de rentekosten en de afschrijvingen duidelijk hoger zijn dan bij de Spiegelgroep. Door de groei van de bedrijven zijn de resultaten echter onder druk komen te staan. Dit werd ook benadrukt door de heer Geertsema van Rabobank Nederland die, op basis van de K&K-resultaten, duidelijk liet merken dat sommige bedrijven naar zijn mening te weinig 'spek op de botten' hebben. Hij wees erop dat veel ondernemers bij een groeistrategie rekenen vanuit de kasstroom van het huidige bedrijf, terwijl er voor de extra kilogrammen melk vaak een veel lagere kasstroom zal overblijven wanneer extra quotum ook resulteert in bijvoorbeeld extra kosten voor gebouwen en installaties.

Nog veel te leren

In het bovenstaande is steeds gesproken over het gemiddelde K&K-bedrijf. De verschillen tussen de K&K-bedrijven zijn echter enorm groot, met name op kasstroomniveau. Deze spreiding biedt echter ook perspectief voor de toekomst, want blijkbaar valt er nog veel van elkaar te leren. Een belangrijke opdracht om in het vervolg van het project aandacht aan te besteden.

Gerben Doornewaard (LEI)

Economische resultaten K&K 2004 in vergelijking met Spiegelgroep (in euro/100 kg melk)

	K&K	Spiegel	Afwijking
Saldo rundvee	28,91	26,60	2,31
Saldo overig	0,53	1,45	-0,92
Totale niet toeg. kosten	24,33	20,75	3,59
Productieresultaat	5,10	7,30	-2,20
Betaalde rente	5,00	3,63	1,37
Bedrijfswinst	0,10	3,67	-3,57
Afschrijvingen	12,14	9,80	2,34
Kasstroom	12,24	13,46	-1,22

* Kasstroom is hier gedefinieerd als bedrijfswinst + afschrijvingen. De posten inkomen buiten bedrijf, belastingen en gezinsbestedingen zijn hierin niet verwerkt

'Boeren na Minas', op cursus bij Koeien & Kansen

'Boeren na Minas' is het nieuwste cursusconcept van Koeien & Kansen. Deskundigen van de Animal Sciences Group en DLV Rundvee Advies hebben in nauwe samenwerking een praktische cursus ontwikkeld. De cursus krijgt een hoge waardering van de deelnemers.

"Praktisch, leuk, erg leerzaam". Zomaar een paar opmerkingen van cursisten over de cursus. Logisch, als je in een klein groepje van 10-12 veehouders de regels uitgelegd krijgt. Dan is er veel ruimte voor het stellen van vragen aan elkaar, aan de Koeien & Kansen-deelnemer en aan de cursusleider(s) van de Animal Sciences Group en DLV. De cursus 'Boeren na Minas' bestaat uit twee hele dagen. De eerste cursusdag vindt plaats op het bedrijf van een Koeien & Kansen-deelnemer.

Nieuwe mestbeleid

'Boeren na Minas' staat uitgebreid stil bij de gevolgen van het nieuwe mestbeleid vanaf 2006 in de regio waar de cursisten vandaan komen. Alle overige ballast wordt weggelaten. De Koeien & Kansen-deelnemer geeft zelf de gevolgen aan voor zijn eigen bedrijf. Hij doet al sinds 2004 ervaringen op met het werken volgens het nieuwe mestbeleid en heeft daarmee weer eenzelfde voorbeeld en pioniersfunctie als met Minas. Daarmee is zijn praktijkervaring tegelijkertijd van grote waarde voor zijn collega's in diezelfde regio!

Praktijkervaringen

De cursus legt niet alleen de regels uit, maar besteedt vooral veel aandacht aan praktijkervaringen. Er is aandacht voor de

vraag wat het nieuwe beleid aan mogelijke extra kosten met zich mee gaat brengen.

De resultaten en ervaringen van het Koeien & Kansen-bedrijf worden uitgebreid besproken. Het is leuk om te zien dat de waardering voor het pionierswerk en de drive van de Koeien & Kansen-deelnemer stijgt gedurende de cursusedagen. Iedereen wil weten hoe alles werkt rondom het nieuwe mestbeleid. Door de ervaringen van de Koeien & Kansen-deelnemer is op heel veel vragen een praktisch antwoord te geven.

Eigen bedrijf

Het vergelijkende overzicht geeft de cursisten veel extra inzicht in wat de gevolgen voor het eigen bedrijf zullen zijn. Opvallend daarin zijn de grote individuele verschillen. Deze overzichten geven in ieder geval tijdens

de cursus veel gespreksstof. Is er via management te sturen op de gevolgen van het nieuwe mestbeleid? Tijdens de tweede dag wordt er volop ingegaan op voeding en bemesting.

Aan de hand van voorbeelden, praktijkproeven en ervaringen geeft de cursus een goed beeld van de mogelijkheden om de financiële gevolgen van het nieuwe mestbeleid zoveel mogelijk te beperken.

De cursus 'Boeren na Minas' kan ook ú, net als de collega's die u daarin al zijn voorgaan, voorbereiden op het boeren na Minas.

Zie voor meer informatie
www.koeienenkansen.nl

Barend Meerkerk, DLV Rundvee Advies

